

Broj: Ž-SA-05-121/16

Broj preporuke: P- 87/16

Datum: 04.05.2016.godine

Općina Novi Grad Sarajevo
Ul. Bulevar Meše Selimovića 97
71 000 Sarajevo
n/r načelnika

P R E P O R U K A

u vezi sa žalbom Bijedić Kemala

I – UVOD

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine zaprimili su dana 02.02.2016. godine žalbu Bijedić Kemala, zbog povrede odredbi *Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine*¹, od strane Općine Novi Grad Sarajevo. Žalba je registrovana pod brojem **Ž-SA-05-121/16**.

II – ČINJENIČNO STANJE I POSTUPAK PRED INSTITUCIJOM OMBUDSMENA

Žalbeni navodi i dostavljena dokumentacija ukazuju da je žalitelj dana 09.12.2015. godine Općini Novi Grad Sarajevo podnio zahtjev za pristup informacijama zaveden pod brojem: 05-05-10260/15, a kojim je tražena dostava urbanističke saglasnosti (spis predmeta broj: 06-23-4334/14).

Postupajući po zahtjevu žalitelja, Služba za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo je dana 06.01.2016. godine donijela Rješenje broj: 05-05-10260/15 kojim je odbijen pristup informacijama. Iz obrazloženja rješenja proizlazi da je pristup informacijama odbijen iz razloga jer tražena dokumentacija sadrži informacije koje uključuju privatnost trećih lica, kao i povjerljive komercijalne interese treće strane.

¹ „Službene novine FBiH“, broj: 32/01 i 48/11

Žalitelj je dana 18.01.2016. godine uložio prigovor protiv Rješenja, po kojem je dana 19.01.2016. godine doneseno Rješenje broj: 05-05-10260/15 kojim je odbijen prigovor kao neosnovan. Žalitelj smatra da je kao zainteresovana strana u upravnom postupku izdavanja urbanističke saglasnosti (žaliteljev objekat graniči sa objektom za koji se traži urbanistička saglasnost), trebao biti uključen u postupak.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine su aktom od dana 14.03.2016. godine zatražili od Općine Novi Grad Sarajevo dostavu kompletnog spisa predmeta na uvid. Dana 30.03.2016. godine zaprimljen je odgovor Općine Novi Grad Sarajevo broj:02/05-13-8183/15 od 24.03.2016. godine, koji je sadržavao relevantnu dokumentaciju.

III - RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO

1. MEĐUNARODNI STANDARDI

a) Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 10.

1.Svako ima pravo na slobodu izražavanja. Ovo pravo uključuje slobodu mišljenja i slobodu primanja i prenošenja informacija i ideja, bez miješanja javne vlasti i bez obzira na granice. Ovaj članak ne spriječava države da zahtijevaju dozvole za rad od radio, televizijskih i filmskih kompanija.

b) Opća deklaracija o pravima čovjeka i građanina

Član 19.

Svako ima pravo na slobodu mišljenja i izražavanja. To pravo obuhvata slobodu zadržavanja mišljenja bez vanjskih pritisaka te slobodu traženja, primanja i širenja informacija i ideja putem bilo kojeg sredstva javnog priopćavanja i bez obzira na granice.

c) Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima

Član 19.

2. Svako ima pravo na slobodu izražavanja; to pravo obuhvata slobodu da traži, dobija i širi informacije i misli svake vrste, bez obzira na granice, bilo usmeno, pismeno, štampom ili u umjetničkoj formi, ili bilo kojim drugim sredstvom po svom izboru.

3. Vršenje prava predviđenih u stavu 2. ovog člana nosi sa sobom posebne dužnosti i odgovornosti. Zbog toga se ono može podvrći određenim ograničenjima koja moraju biti utvrđena zakonom i biti neophodna:

a) za poštovanje prava ili ugleda drugih lica;

b) za zaštitu državne sigurnosti ili javnog reda, ili javnog zdravlja ili morala.

2. ZAKONODAVSTVO BIH

a) Ustav BiH

Član II

3. Međunarodni standardi

Prava i slobode predviđeni u Evropskoj konvenciji za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i u njenim protokolima se direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini. Ovi akti imaju prioritet nad svim ostalim zakonima.

b) Zakon o slobodi pristupa informacijama FBiH

Član 7.

Izuzetak u vezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

(1) Kada nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, bez odlaganja pismeno obavještava treću stranu o pojedinostima zahtjeva ili upozorava je da će se tražena informacija saopćiti, ako u roku od 15 dana od dana prijema ovog obavještenja pismeno ne odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim saopćavanjem mogla nastupiti šteta.

(2) Nakon prijema odgovora u smislu stava 1. ovoga člana, nadležni javni organ utvrdit će izuzetak od saopćavanja tražene informacije.

Član 9.

Ispitivanje javnog interesa

(1) Nadležni javni organ saopćava traženu informaciju bez obzira na izuzetak utvrđen u skladu sa čl. 6., 7., ili 8. ovog zakona, ako je to opravdano javnim interesom. Pri tome uzima u obzir svaku korist i štetu koje mogu proisteći iz saopćavanja informacije.

(2) Prilikom donošenja odluke da li je saopćavanje informacije opravdano javnim interesom, nadležni javni organ razmatra okolnosti naročito uključujući: svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, nepravde, zloupotrebe vlasti ili nemara u obavljanju službene dužnosti, neovlaštenog korištenja javnih fondova, opasnosti po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

(3) Ako se utvrdi da je saopćavanje tražene informacije, koju je nadležni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. i 8. ovog zakona u javnom interesu, nadležni javni organ rješenjem obavještava treću stranu da će informaciju saopćiti po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Navedeno rješenje sadrži pouku o pravu na žalbu, naznaku i adresu organa kojem se žalba podnosi, rok i troškove za podnošenje žalbe, kao i uputu o pravu obraćanja Instituciji ombudsmena Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: ombudsmen) sa naznakom neophodnih podataka za kontaktiranje ombudsmena.

c) Zakon o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine²

Član 1. stav 1.

„Ombudsmen za ljudska prava Bosne i Hercegovine je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promoviranja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je garantirano posebno Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti Institucija Bosne i Hercegovine, njenih entiteta i Brčko Distrikta u skladu sa odredbama ovog Zakona.“

Član 32. stav 1.

„Ombudsmen može dati preporuke organima vlasti u Bosni i Hercegovini...“

Član 32. stav 4.

„Kada, nakon razmatranja predmeta, ombudsmen ustanovi da način na koji je zakon primijenjen vodi nepravničnim rezultatima, on može uputiti nadležnom organu preporuke koje bi dovele do pravičnog rješenja situacije predmetnog pojedinca ...“

IV – MIŠLJENJE INSTITUCIJE OMBUDSMENA

Zakonom o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine propisano je da Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine mogu reagovati u slučaju kada osnovano sumnjaju da način na koji su primijenjeni zakon i međunarodni dokumenti o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, vodi nepravničnim rezultatima.

Žalba Bijedić Kemala razmatrana je u svjetlu člana 10. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda, člana 19. Opće deklaracije o pravima čovjeka, člana 19. Međunarodnog pakta o građanskim i političkim pravima, te člana 7 i 9. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

Najprije, Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine žele ukazati da član 4. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine propisuje da svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama. Po prijemu zahtjeva za pristup informacijama nadležni javni organi obavezni su poduzeti sve potrebne radnje u cilju saopćavanja traženih informacija. Obaveza svakog javnog organa jeste da saopći informacije koje su u njegovom posjedu i ovo pravo može biti ograničeno samo na način i pod uslovima utvrđenim Zakonom o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, koji je *lex specialis*.

Na osnovu cjelokupne dokumentacije u spisu predmeta, Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine utvrdili su da u konkretnom slučaju Općina Novi Grad Sarajevo u postupku odlučivanja po zahtjevu za pristup informacijama Bijedić Kemala nije postupila u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine, te da je

² “Službeni glasnik BiH” broj: 32/00, 19/02, 35/04 i 32/06

p r e k r š e n

član 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine

Naime, po izvršenom uvidu u Rješenje Službe za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo broj: 05-05-10260/15 od 06.01.2016. godine i Rješenje načelnika Općine Novi Grad Sarajevo broj: 05-05-10260/15 od 19.01.2016. godine utvrđeno je da je žalitelju odbijen pristup informacijama, a potom i prigovor podnesen protiv rješenja Službe za opću upravu Općine Novi Grad Sarajevo. Iz obrazloženja Rješenja proizlazi da je žalitelju odbijen pristup informacijama iz razloga što tražene informacije uključuju komercijalne interese treće strane, te da informacija uključuje osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe.

U obrazloženju Rješenja broj: 05-05-10260/15 od 06.01.2016. godine navedeno je sljedeće:

„...Služba za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina u čijoj nadležnosti je predmetni spis dostavila je informaciju/izjašnjenje po predmetnom zahtjevu kojom je utvrđeno da tražena informacija sadrži povjerljive komercijalne interese treće strane kao i da informacija uključuje osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe, te se ne može odobriti pristup informaciji i umnožavanje dokumentacije.“

Pri tome, ni u Rješenju, niti u informaciji Službe za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina broj: 04-23-27468/15 U A.D. od 04.01.2016. godine, nije navedeno o kojoj vrsti povjerljivih komercijalnih interesa treće strane se radi, niti se sa sigurnošću moglo utvrditi da je postupljeno u skladu sa članom 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

Naime, u slučaju da nadležni javni organ osnovano utvrdi da zahtjev za pristup informaciji uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, dužan je bez odlaganja pismeno obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva ili upozoriti je da će se tražena informacija saopćiti, ako u roku od 15 dana od dana prijema ovog obavještenja pismeno ne odgovori da smatra da je informacija povjerljiva i navede razloge zbog kojih bi njenim saopćavanjem mogla nastupiti šteta.

U Rješenju načelnika Općine Novi Grad Sarajevo broj: 05-10260/15 od 19.01.2016. godine potvrđen je stav prvostepenog organa i u obrazloženju navedeno:

„Uvidom u predmetni spis te analizom svakog akta pojedinačno utvrđeno je da je ovaj organ je na osnovu informacije Službe za urbanizam, imovinsko-pravne, geodetske poslove i katastar nekretnina broj: 04-23-27468/15 U A.D. od 04.01.2016. godine, u kojoj je istaknuto da tražena informacija sadrži povjerljive komercijalne interese treće strane kao i da informacija uključuje osobne interese koji se odnose na privatnost treće osobe, utvrdio izuzetak u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama FBiH.“

Osim navedenog, u Rješenju stoji i da:

„Na osnovu svega izloženog imajući u vidu činjenično utvrđenje pobijanog rješenja a nasprot tome navode u prigovoru podnosioca kojim se dovodi u pitanje pravilnost

donesenog rješenja, ovaj organ nalazi da navodi u prigovoru nisu dali ubjedljiv osnov koji bi se mogao ugraditi u zaključak koji bi bio drugačiji u odnosu na ovaj koji je argumentovano donijelo pobijano rješenje...”

Pri tome, iz obrazloženja rješenja nije vidljivo da je drugostepeni organ obrazložio zbog čega navodi žalitelja iz prigovora nisu dali „ubjedljiv osnov“ kako bi se donio drugačiji zaključak, niti je vidljivo da su ispitani navodi iz prigovora koji se odnose na nepoštivanje člana 7. Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine, imajući u vidu sve naprijed izneseno, a u svrhu otklanjanja uočenih povreda ljudskih prava zaštićenih Ustavom Bosne i Hercegovine i međunarodnim sporazumima koji čine sastavni dio Ustava, na osnovu člana 32. Zakona o ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, a postupajući po žalbi Bijedić Kemala, donose s l j e d e ć u :

P R E P O R U K U

Načelniku Općine Novi Grad Sarajevo

1. Da poništi Rješenje broj: 05-05-10260/15 od 19.01.2016. godine i donese novo Rješenje u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine.
2. Da se obavijesti Institucija ombudsmena za ljudska prava BiH o realizaciji Preporuke i dostave rješenja donesena u skladu sa ovom Preporukom.

Rok za realizaciju preporuke iznosi 30 dana.

U skladu sa članom 33. Zakona o Ombudsmenu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, ova preporuka se dostavlja i podnosiocu žalbe.

Ombudsmeni za ljudska prava Bosne i Hercegovine:

mr.sci. Jasminka Džumhur, s.r.

Nives Jukić, s.r.

dr. Ljubinko Mitrović, s.r.

Dostavljeno:

1 x naslovu

1x žalitelju

1 x u spis